

Közel 7 ezer mázsa gabonát adtak idén a népgazdaságnak a szegedi szövetkezeti gazdaságok

A szegedi termelőszövetkezetekben nem elsődleges a kenyérgabona termesztése. A fűszerpaprika, a kukorica, a kerti és más takarmánynövények foglalják el a földterület nagyobb részét. Mégis az idei átmeneti nehézségek ellenére

Szeged hat termelőszövetkezete szép mennyiségű kenyérgabonával járult hozzá az ország szükségleteinek biztosításához.

Az adógabonabeadási kötelezettség teljesítésére, a szerződéses és szabadértékesítési tervekre együtt a hat kollektív gazdaság átadott a Terményforgalmi Vállalatnak összesen 6883 mázsa gabonát. Eből 396 mázsa árpa volt, 44 mázsa roza, és 6443 mázsa búza.

A legjelentősebb tételeket a baktói Felszabadulás Tsz gazdái szállították, akik az eredeti 1980. mázsás terv helyett 2337 mázsa gabonát adtak el az államnak. A legtöbbet szállítók sorrendjében ezután az Új Élet Termelőszövetkezet gazdaközsége következik, amely az eredetileg tervezett 1636 mázsa helyett 1971 mázsa búzát adott a népgazdaságnak.

Ezek a tételek azonban a következő, 1961-es esztendőben jelentősen növeked-

nek majd. Az idén ugyanis amelle, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt jelentős termelési kiesések voltak,

több ezer mázsányi tavalyi vetőmagot is vissza kellett téríteni a tavasszal belépő új szövetkezeti gazdáknak.

Ugyanakkor a szerteséjével kistáblákba vetett gabonát most még a rossz időjárástól eltekintve sem adhattak olyan termést, mint amilyen már jövőre várható. Ugyanis ezen az őszön

a szegedi termelőszövetkezetekben is megtörténik az új területeken a táblák kialakítása.

Ezek a táblák már sokkal kisebb termelési költségekkel lényegesen több gabonát termeszthetnek a szegedi közös gazdaságok.

Ezek a számadatok korántsem adnak hí képet Szeged tsz-einek idei gabonatermesztési eredményeiről. A nagyobb áru-gabonakészleteket, feleslegeket a szövetkezeti gazdák többnyire egyénileg értékesítik. Ugyanis előlegként a teljesített munkaegységekre több ezer mázsa olyan kenyérgabonát osztottak ki a tsz-ek, mely felesleges az egyéni háztartásokban.

Eredményesen dolgoznak Szegeden a Hazafias Népfront munkabizottságai

Ülésezett a népfront szegedi városi bizottsága

Ülést tartott a Hazafias Népfront Szeged városi bizottsága. Dr. Búza László akadémikusnak, a népfront elnökének megnyitó szavai után Nagy István, a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának titkára tartott beszámolót a legutóbbi ülés óta végzett munkáról.

Bevezetőjében Nagy István titkár az országos kongresszus elhangzott feladatokat teljesítéséről szolt, majd részletesen elemzte a különböző bizottságok munkáját. Elmondta, hogy a bizottságok tagjai aktívak segítségével végzik feladataikat, s a legtöbb eredményesen dolgozik. A jól dolgozó bizottságok között említette meg a titkár a városi politikai bizottságot. A szép és virágos Szegedért mozgalom ugyanis rövid idő alatt népszerű lett Szegeden.

A kulturális bizottság munkájával foglalkozva a beszámoló megállapította, hogy jó munkát végez. Al-bizottságokat hozott létre. Ezek az albizottságok különböző foglalkozási embereket mozgósítanak. Így például a jogászok, gazdasági vezetők, tanárok tartanak időközönként összejöveteleket, s ezeken beszélnek meg közös problémáikat. A kulturális munka megjavítása érdekében a népfront országos titkársága tíz előadásból álló sorozatot adott ki az albizottságoknak. Az előadás-sorozatból — figyelembe véve a szegedi adottságokat — négyet rendeznek meg Szegeden. Így többek között **A város felelőssége a faluért; A nemzetközi helyzet legfontosabb elvi kérdései és a békemunka módszerei; A második öt éves terv; A táncosok várospolitikája és a városfejlesztés néhány kérdése** című előadásokat.

A beszámoló után dr. Búza László akadémikus az ENSZ 13. közgyűlésének legfontosabb kérdéseivel foglalkozott felszólalásában, majd Kéri Imre tanár a „Virágos Szeged” mozgalom eredményeiről beszámolt.

Rácz Károly bizottsági tag a vidámpark építéséről beszámolt. Beszámolt az építésért rendezett vidám bálról. Köszönetét fejezte ki a Szegedi Nemzeti Színház 36 művészeinek, akik felléptek a vidám bál műsorában, valamint a nyomdának és több vállalatnak, akik segítettek a vidám bál rendezését. **Ol-vai Ferenc** levéltáros, a békébizottság titkára az évben megrendezett két jelentős békegyűlést emelte ki felszólalásában. Igen jól sikerült a május 9-én, a lidice emlékműnél rendezett békegyűlés. Ugyancsak nagy békedemonstráció volt a szeptember 11-én, a szabadtéri

játékok színhelyén tartott békegyűlés, ahol Paul Robeson, a nagy békeharcos szóban és énekben fejezte ki a népek békeakarátát.

Turai Géza tanár, a kulturális bizottság vezetője a téli előadás-sorozatot ismertette a bizottság tagjaival. Beszámolt arról, hogy a bizottság október 19-én a Hazafias Népfront székházába **ankét-ra hívja össze a szegedi üzemei szakmunkásait,** akik már 1957-ben vállalták Szegeden a politéchnikai oktatást.

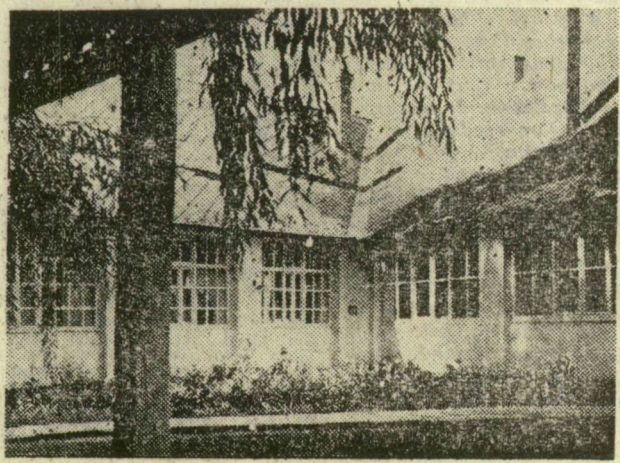
A bizottsági ülésen részt vett és felszólalt **Bátli Pál,** a Hazafias Népfront Országos Tanácsa mozgalmi osz-

tályának vezetője. Értékelte a szegedi bizottság munkáját, elismeréssel nyilatkozott a kulturális bizottság tevékenységéről, elmondta, hogy példát mutat a többi nagyvárosoknak. A békebizottság jó munkáját is elismerte **Bátli Pál.** A bizottsági ülésen felszólalt még **Lacsán Mihály** népi országgyűlési képviselő, **Mucsi József**né, a Pedagógiai Főiskola tanára és **Notovni János,** az Egyetemi Fűvészkert vezetője.

Nagy István, a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának titkára válaszolt ezután a felszólalásokra, s ismertette a határozati javaslatot.

HAT KÖZSÉG ÚJ SZÜLŐÖTHONÁBAN

Mintegy két hónapja készült el, csaknem negyedmillió forintot beruházással Kistérség új körzeti szülőöthona. Egy régi épületet alakították át a községi tanács, amely igen sokat tett a korszerű egészségügyi intézmény létrehozása érdekében. A szépen berendezett, ragyogóan tiszta, jól felszerelt, tizenhat ágyas kis szülőöthon mindig népes, látogatott. Fekvése is jó, világosak a körtermek, egészséges levegőjű, napfényes a csecsemőszoba. Kerek szobában ötven szülés történt már augusztus eleje óta, de ezenkívül még sokan keresték fel. Dr. Csonka Istvánnak, a szülőöthon vezetőjének, valamint a szülésznek a hatáskörébe tartozik a hat község teljes nőgyógyászati szakellátása is: a terhes tanácsadás, a lakosság felvilágosítása, egészséges, helyes életmódra nevelése. Ennek a nem kevés, de szép feladatnak szívvel-lélekkel, hivatásból tesznek eleget a körzeti szülőöthon dolgozói.

Felső képkönn dr. Csonka István, a szülőöthon vezetője vizitát tart. Alsó felvételnél az új egészségügyi intézményt kívülről mutatja be. Parkírozott udvarán tarka virágok nyílnak.

Munkások vagy proletárok?

Mint valami híres és ismeretlen történelem-könyvbe, olyan érdeklődéssel szoktam belelapozni a szocialista című vetélkedő munkáskollektívák naplóiba. A kérés, olajos munkáskézzel írt bejegyzések olvasása meggyőző, hogy valóban történelem ez, s nem is egy kis emberi közösség, hanem a munkások formálódó új életének történelme. Ezt nem írják történelem, s nincsenek benne királyok, hadvezérek, ez maguk írják az új élet kialakítását végzett erőteljes munka közben a szebb holnapért dolgozó brigádok. Azt vetik papírra, hogy mit akarnak, s mit tesznek életük javításáért, a munkásosztály felemelkedéséért. Az egyik textilüzemi brigád tagjai ilyen bevezetőt írtak naplójukhoz: „Gyarapítjuk politikai, szakmai és általános műveltségünket. Betartjuk a szocialista együttélés szabályait, megtanulunk kommunista módon élni és dolgozni, harcolni a célért.” Egy fél évvel későbbi bejegyzés azt mutatja, hogy a brigád tervét több mint 120 százalékkal teljesítette, javították a gyártmányok minőségét és eredményesen vesznek részt a szakoktatásban is, az üzemi versenyben pedig az elsők között vannak.

Ilyen és hasonló bejegyzéseket olvashatni más üzemek brigádnaplóiban is, az új munkáselet történelmének jegyzőkönyvében. S ha e feljegyzések szereplőitől, íróitól, a terebélyesedő szocialista brigádmozgalom lelkes résztvevőitől azt kérdezzük, mi az indíték, miért teszik, amit tesznek, szabatosan felelnek: saját érdekünk. Érett válasz ez, egy ország vezetésére érett osztály felelete.

Az egyik brigádban vita

támadt a célkitűzések, az úgynevezett fogadalomnak beillő szavak megformálásánál. Egy idősebb munkás azt javasolta, írják oda: ezt diktálja a munkásbecsület, a proletárérdek. A kialakult vita is az osztály értetségének jellemző vonása. Voltak, akik azt állították, nem helyes a megfogalmazás, mert a mai magyar munkásra már nem lehet azt mondani, hogy, proletár. S mindjárt módosították is a szöveget, hogy ezt diktálja a munkásbecsület, a munkásérdek. Mindegy az, nem oszt és nem szoroz, vélték egyesek és pártjára keltek az előbbi javaslatnak. Voltak, akik érveltek, miért helyes a proletárérdek kifejezés. Ha a magyar munkás nem lenne proletár, vajon miért írják a Dél-Magyarországi és a többi lapok fejlécei fölé: „Világ proletárjai egyesüljete!” Ezt nekünk, az olvasóknak, a szegedi munkásoknak írják. Erre aztán meghagyták a proletárérdek kifejezést. Ezt helyesen tették. Most mégis hozzászólnak vitájukhoz, mert nem értünk mindenben egyet a vitázókkal.

Azt kérdezhetné valaki mit jelent az, hogy helyesüljék és mégsem értünk mindenben egyet velük? Nem a bejegyzés ellen van itt kifogásolni való, mert való tény, hogy a szocialista brigádmozgalom eredményeivel a szocializmus építését gyorsítjuk, ez munkásbecsület kérdése, munkásérdek, sőt proletárérdek, az egész nemzetközi proletariátus érdeke. De a vitában másként értelmezték, a magyar munkásokra vonatkoztatták a proletár szót. Ebben voltak pontatlanok. Régi megszokottság és nem is hiába, ha valaki proletárnak nevezi magát. Hányszor elmondották életük során a munkásmozgalom veteránjai, hogy proletárérdek, s értették a magyar munkásosztályt. Hányszor hangoztatták legális és illegális gyűléseken: „proletárok” — és magukat értették. Azóta azonban már éppen a proletariátus harca, munkája eredményeként nagyot fordult nálunk a társadalom fejlődésének kereké, s ez a fejlődés változást hozott a munkáseletben. Felszámoltuk a burzsoáziát, mint osztályt, államosítottuk gyárait, bankjait, termelési eszközeit. Kimozdítottuk gazdasági és politikai bázisából, s helyett maga a munkásosztály, az egykori proletárok foglalták el.

Társadalmivá vált a tőkés tulajdon, s az új tulajdonos már nem proletár, megszűnt az lenni a burzsoázia, mint osztály felszámolásával. Megszűnt, mert a proletár történelmi kategória nem forrott össze az öröklettel, nem volt mindig s nem is lesz. Csak ott van, ahol burzsoázia is létezik. Mindez igazság, de, vajon meggyőzi-e a vitázók egy részét? Márpedig lényeges dolog, hogy az eljövendő szocialista brigádok tagjai ilyen kérdésekben is tisztán lássanak, helyes álláspontot foglaljanak el.

A tulajdonviszonyokban történt változás az alapvető, de figyelemre méltó, s melldőzhetetlen tényező a magyar munkásosztály élet-színvonalának emelkedése is. Köztudomású, hogy a múlt rendszer a proletárfogalmat Szegeden is összekapcsolta a kendergyárak porától sápadt, az éhségtől sovány, foltos ruhában járó munkásokkal, akik a Cserepes sorj, a petőfitelepi, vagy a móravárosi penészes lakásokban tengették életüket, s az év nagyobb felében a Mars téri köpkő-

dön árulták munkaerejüket. Nos, ma Szegeden a Központi Statisztikai Hivatal Csongrád megyei igazgatóságának jelentése szerint az első fél évben üzemeink, vállalataink, szövetkezeteink 23 ezer 401 munkást, alkalmazottat foglalkoztattak. Ezek a munkások általában mind jól öltöznek, jól élnek Szegeden, ha még nem is tudunk minden munkavállalót itt elhelyezni. Ugyanez a statisztikai jelentés arról is számot ad, hogy az ipari munkások havonta átlag 1376 forintot keresnek, az építőiparban pedig 1516 forintot kereset jut.

Mindez, ha figyelemre méltó tényező is, még nem perdöntő a vitában. „Egyes nyugati országokban sok a munkanélküli, de a dolgozó munkások néhány helyen jobban élnek, mint nálunk”. Sokszor hallunk ilyen kijelentést, s ez tény. De ez nem azt bizonyítja, hogy a magyar munkás proletár, mert alacsonyabb életszínvonalon él, mint egyes országok dolgozó munkásrétegei. A fő dolog az, hogy a magyar munkásosztály felszabadult a kizsákmányolás alól. S ezt a termelőeszközök kisajátításával maga a munkásosztály forradalma teremtetette meg. A munkásoké ma már az általuk végzett munka béré, de munkájuk eredménye is. A munkásoké, a miénk a beruházásra költött sok millió. Magunknak épült, s nem Wimmer Fülöpéknek, a nagybirtokosoknak, a tőkésnek az elmúlt fél év során Csongrád megyében üzembe helyezett 124 millió forint értékű beruházás. S kinek az érdekét szolgálja az év első hat hónapjában beruházásra fordított 218 millió forint, a felújításokra költött 175 millióval együtt? Ez valamennyiünké, a magyar munkásoké, parasztoké, a miénk, dolgozóké.

A magyar munkást, az egykori proletárt tehát a tőkés tulajdon megsemmisítése, a tőkés osztály megszüntetése emelte szabad munkássá, önmaga gazdájává. Övé a gyár, a termelési eszköz, a kapitalizmusban azonban a munkás munkabérének kívül semmit sem mondhat magának, ezért proletár. Míg nálunk a munkás nemcsak gazdaságilag, hanem politikailag is szabad, övé a hatalom, addig a tőkés társadalomban a hatalom az uralkodó osztály kezében van. S ezt még a polgári demokrácia Spanyolország sem tudja eltakarni.

Mit tartalmaz hát akkor a Dél-Magyarországi, s a többi pártlap címlapján a „Világ proletárjai, egyesüljete!” jelszó? Vajon ha nálunk nincsenek proletárok, akkor a magyar munkásosztály nem tartozik a világ proletárjainak sorába? De igen. A nemzetközi munkásosztálynak egyformán tagjai a tőkés államok proletárjai, s a szocializmust építő országok munkásai is. Ez az osztály az alapvető érdekek közösségének tulajdoni áll; bárhol is élünk, a munkások célja egy: küzdeni a kizsákmányolás ellen, a kapitalista kizsákmányolás felszámolásáért világméretben. Ezt segítik a magyar munkások, amikor a szocializmus építésében újabb sikereket érnek el. S ebben a példamutató munkában is élen járnak a szocialista című küzdő munkáskollektívák. Közös a célunk, a jövődönk is, s e cél megvalósításában egy a jelszónk: **Világ proletárjai, egyesüljete!**

Nagy Pál